

فردوس باقری، مدیرعامل شرکت توسعه تجارت الکترونیک نگین توسن از «سکوک» و «ابزار پرداخت بلاکچینی ژا» می‌گوید

پنجره‌های بسته مالی رامی‌گشاییم

این شرکت به دنبال ایجاد سامانه‌هایی است که تامین مالی زنجیره تامین کالا و خدمات را برای فعالان اقتصادی کشور با یکدیگر و با فعالان اقتصادی دیگر کشورها فراهم کند

عضو و توسعه و ترویج تجارت الکترونیک از سیاست‌های اصلی است. هر کدام از این پلتفرم‌ها، چه کاربردی دارد و ارزش افزوده نوآورانه‌شان چه بوده است؟

پلتفرم کسب و کار به کسب و کار سکوک با سه محور خدمت یادشده SCF، SCM و LLM از منظر هدف گذاری بستری برای انجام مبادلات اعتباری است. ما از برات الکترونیک در این پلتفرم استفاده کردیم تا بتوانیم پرداخت‌های کسب و کار را پیگیری کنیم. برای مثال، همه در گاه‌های تجارت الکترونیکی کشور خدمات پرداخت آنلاین شاپرکی را پشتیبانی می‌کنند. اینها سقف‌های محدودی دارند و ظرفیتی که بتوان مفاهیم قراردادی را در آن تعریف کرد و امکان خرید مدت دار وجود ندارد. تنها ابزار خرید مدت دار، «کارت‌های اعتباری» است که آن هم تسویه نقد دارد و از یک ظرفیت وام یا عقد پشت کارت استفاده می‌کند. با در نظر داشتن جنبه نوآورانه این پلتفرم؛ یعنی تجهیز به فناوری بلاکچین، همان طور که می‌دانید در حوزه پرداخت در کشور تا به حال چنین ابزاری به وجود نیامده و در سطح دنیا هم، ترکیب با پلتفرم SCF یک تجربه جدید، به شمار می‌آید.

برای ابزار دوم یعنی کریپتو توکن «ژا» در واقع نگاه ما تسهیل عملیات پرداخت با رویکرد غیرمتمرکز است. به طور کلی ارزش ارز بر مبنای عرضه و تقاضا و پشتوانه آن تعیین می‌شود. در خصوص بیت کوین، استخراج آن مدل شفاف ریاضی است که با تضمین لازم، اجازه تقلب و انتشار بی‌رویه داده نمی‌شود. وقتی ما کاربردهای بلاکچین را به صورت عملیاتی اجرا کنیم، در این شرایط محدود با وجود امکان تقاضای جهانی و با ظهور سایر ارزهای معتبر توسط سایر بنگاه‌ها و دولت‌ها رشد بسیاری را شاهد خواهیم بود. همچنین با ظهور کاربرد فناوری بلاکچین در حوزه‌های مختلف، میزان نفوذ سرمایه‌پذیری این فناوری بیشتر شده و توان مالی سرمایه‌گذاران در گستره بیشتری توزیع می‌شود.

چه مدت است که این سامانه راه‌اندازی شده؟

اولین تراکنش سکوک در نیمه دوم سال ۱۳۹۶ انجام شده و در مورد اولین تراکنش «ژا» هم در آذرماه امسال بود که تراکنش عملیاتی انجام دادیم، اما در نمایشگاه الکامپ اولین تراکنش‌های پایلوت، با هدف انجام مسئولیت اجتماعی، با حضور جناب آقای نجفی ریاست سابق سازمان صنایع کوچک انجام شد. به این شکل که هر فرد یا ساخت کیف پول، یک ژا دریافت می‌کرد. یک گلدان هم به عنوان هدیه به دوستان داده می‌شد که روی این گلدان یک QR هم بود که با اسکن آن کد، ژا را مصرف می‌کردند و عملیات پول گلدانی که گرفته بودند را به این شکل پرداخت می‌کردند که این در واقع طراحی شده بود که به عنوان تست افراد این محصول را تست کنند.

درهای بسته و قفل شدن راه‌های تجارت واقعی است که با آن مواجه هستیم؛ روش مقابله، انکار واقعیت نیست، بلکه بهره‌گیری از دنیای آزاد وب است که هیچ‌کس توان سد کردن آن را ندارد. ایجاد سامانه‌های جدید که تامین مالی زنجیره تامین کالا و خدمات را برای فعالان اقتصادی کشور با یکدیگر و با فعالان اقتصادی دیگر کشورها فراهم کند و افزون بر آن، از رمزهای جدید الکترونیک مانند بیت کوین و اتریوم بهره ببرد، راهکاری است که شرکت توسعه تجارت الکترونیک نگین توسن در آن قدم برداشته است.

ابتکار این شرکت، در قالب سامانه ملی سکوک و کریپتو توکن «ژا»، جدای از آنکه یک طرح و ابتکار خلاقانه به شمار می‌آید، به عقیده مدیرانش راه را برای شکستن تحریم و تامین مالی فعالان اقتصادی داخل و خارج از کشور، در یک زنجیره مستحکم بر بستر وب، باز کرده است. به همین بهانه با مهندس فردوس باقری، مدیرعامل شرکت توسعه تجارت الکترونیک نگین توسن گفت‌وگویی داشتیم تا ببینیم این شرکت چه ارزشی در این مسیر ایجاد کرده است.

قبل از هر چیز، در خصوص فعالیت‌های شرکت توسعه تجارت الکترونیک نگین توسن توضیح دهید که دقیقاً به چه کاری مشغول است.

شرکت توسعه تجارت الکترونیک نگین توسن که آن را به نام Tosan E-Commerce هم می‌شناسیم، با هدف ایجاد و گسترش بستر تجارت الکترونیک در گروه شرکت‌های توسن ایجاد شده است. از جمله فعالیت‌های این شرکت ایجاد سامانه کشوری کسب و کار به کسب و کار (سکوک)، به عنوان بستر تجارت الکترونیک کسب و کارهای کوچک و متوسط کشور است. بستر سکوک علاوه بر ایجاد زیرساخت B2B جهت فعالیت‌های بنگاه‌های عضو؛ خدمات تامین مالی زنجیره تامین (SCF)، مدیریت زنجیره تامین (SCM) و مدیریت لجستیک (LM) را در کنار سایر خدمات خود ارائه می‌دهد. ارائه راهکارهای تامین مالی در قالب زنجیره تامین (SCF) با اتکا بر تکنولوژی بلاکچین و بر پایه صدور و گردش برات الکترونیکی در معاملات مستقل یا در زنجیره تامین از جمله خدمات نوین ارائه شده بر این بستر است.

از دیگر راهکارهای این شرکت، ایجاد پلتفرمی تحت عنوان کریپتو توکن «ژا» است که ابزار پرداختی مبتنی بر بلاکچین است و در چارچوب یک سیستم توزیع شده سازمانی، با بهره‌گیری از قراردادهای هوشمند بر بستر بلاکچین، ژتون الکترونیکی رمزنگاری شده را برای استفاده در مبادلات کسب و کار به کسب و کار (B2B) و کسب و کارها با مصرف کننده، بین اعضای یک شبکه از طریق وب و خصوصاً موبایل عرضه می‌کند.

در همه این فعالیت‌ها توسعه فضای کسب و کار، گسترش تعاملات بین واحدهای

پلتفرم کریپتو توکن «ژا»

از دیگر راهکارهای شرکت توسعه تجارت الکترونیک نگین توسن، ایجاد پلتفرمی تحت عنوان کریپتو توکن «ژا» است که ابزار پرداختی مبتنی بر بلاکچین است و در چارچوب یک سیستم توزیع شده سازمانی، با بهره‌گیری از قراردادهای هوشمند بر بستر بلاکچین، ژتون الکترونیکی رمزنگاری شده را برای استفاده در مبادلات کسب و کار به کسب و کار و کسب و کارها با مصرف کننده، بین اعضای یک شبکه از طریق وب و خصوصاً موبایل عرضه می‌کند.

عملیاتی شدن سککوک

اولین تراکنش سککوک در نیمه دوم سال ۱۳۹۶ انجام شده و اولین تراکنش ژا هم در آذرماه امسال انجام شد. اما در نمایشگاه الکامپ اولین تراکنش های پایلوت، با هدف انجام مسئولیت اجتماعی، با حضور نجفی رئیس سابق سازمان صنایع کوچک انجام شد. به این شکل که هر فرد با ساخت کیف پول، یک ژا دریافت می کرد.

ما در مقام فنی در تنظیم آن کمک خواهیم کرد که در واقع یک ابزار کاربردی برای کشور به وجود بیاید که قواعد نظام ضد پولشویی در آن رعایت شده باشد. استنباط من این است که تا پایان سال حتما قواعد منتشر خواهد شد. با توجه به پیش نویس دو بخشنامه ارائه شده در دولت، به نظر می رسد این امر در مرحله قانون گذاری حتما اتفاق می افتد؛ ولی اینکه در شرایط اقتصادی امروز دنیا، موقعیت ما کجاست، باید بگویم با یک موقعیت پیچیده مواجه هستیم. بنگاه ها و صنوف خرد، کوچک و متوسط اساس اقتصاد هر کشوری را تشکیل می دهند. میزان بزرگی از گردش مالی و اشتغال، همچنین تاثیر قابل توجه در ضریبها و فاکتورهای اقتصادی هر کشور در این بخش از اقتصاد و توسط این بخش محقق می شود. محدودیت های برخورداری و دسترسی به منابع مالی، نیاز بیشتر به چابکی و سرعت بخشی به عملیات در همه مراحل، همچنین نیاز نسبتا مستمرا به هوشمندی بیشتر برای بقاء، از جمله مواردی هستند که کسب و کارهای خرد، کوچک و متوسط را با چالش های جدی مواجه می سازند. راهکار جهانی برای غلبه بر این چالش ها همکاری و بهره گیری از ساختارهای مشترک است. برای اینکه ما بتوانیم تبادل تجاری مان را در این بستر سامان دهیم، یکی از بزرگ ترین شرکای ما در حوزه کسب و کارهای کوچک و متوسط کشور کره جنوبی است و همین کار را با کشورهای منطقه نیز دنبال می کنیم.

چه چشم اندازی را برای شرکت توسعه تجارت الکترونیک نگین توسن متصور هستید؟

با اشرافی که در زنجیره های تامین در حوزه های کشاورزی، صنعت، پتروشیمی، پوشاک و حوزه درمان پیدا کرده ایم، HOUSE SCF تخصصی راه اندازی خواهیم کرد. این روال در دنیا تقریبا شروع شده است؛ همه آنهايي که در این زمینه فعالیت کرده اند، کم کم مطالعات زنجیره ها را به «خانه های تخصصی تامین مالی» تبدیل می کنند. با این رویکرد، استنباط این است که ظرفیت بسیار خوبی در کشور ایجاد می شود که به توسعه به کارگیری این ابزار در بانک ها و نهادهای توسعه تخصصی منجر خواهد شد. دستور کار ما این است که در سال آینده، حداقل دو HOUSE SCF تخصصی، به ویژه در موضوع کشاورزی و حوزه صنعت ایجاد کنیم. به نظر می رسد این تحول، می تواند رویکردی حرفه ای و توانمند جهت توسعه ابزارهای نوین مالی و تحقق مفاهیم در عرصه نوین فناوری باشد.

هر تعداد ژایی که بخرید سیستم تایید می کند و به کیف پول تان اضافه می شود و می توانید مصرف کنید. در صورت عدم خرید ژا، می توانید به شبکه اکسچنج مراجعه و معادل آن را دریافت کنید. در عین حال از یک مکانیسم پاداش استفاده می کنیم که هر فعال اقتصادی که یک ژا می خرد، برای اینکه هزینه برات های داخل سککوک را بدهد یک ژای نیم بها به او داده می شود؛ زیرا در توسعه کاربرد سککوک در کشور نقش دارد. لازم به ذکر است دریافت ژا و ایجاد یک کیف پول مخصوص اعضای باشگاه سککوک است.

فرایند عضویت در سککوک و در نهایت دریافت ژا به چه صورت است؟

عضویت در سککوک یک مکانیسم ثبت نام ساده دارد. کد ملی، شناسه و... را ثبت می کنید، ما موارد را احراز هویت می کنیم و شما عضو می شوید. سپس یک عضو عملیاتی سککوک و احراز هویت شده می تواند یک کیف پول نزد ما داشته باشد. عضویت در شبکه ژا با ثبت نام در باشگاه آغاز می شود که پس از طی کلیه مراحل شناخت مشتری (KYC)، اطلاعات وی در ساختار بلاکچین ذخیره و رمزگذاری می شود و تنها توسط کسانی که از طرف عضو مجاز شده اند، قابل دسترسی است.

واقعی بودن کلیه اشخاص و کسب و کارهای عضو باشگاه اعم از حقیقی و حقوقی، با توجه به احراز مراحل شناخت مشتری، تقلب در این شبکه را به صفر می رساند. هر بار یک تراکنش اتفاق می افتد، بلاکچین زمان تراکنش، آدرس فرستنده و گیرنده، شرایط اعلامی توسط فرستنده و گیرنده و هر نوع اطلاعات دیگر را در داده های مرتبط با عضو ثبت می کند. پرداخت در شبکه ژا با انتخاب کیف ژای مقصد و مبلغ مورد نظر، در کیف ژای فرستنده آغاز و با فشار دکمه، پرداخت با سرعت مناسب تر و هزینه ای کمتر نسبت به سایر روش ها انجام می شود.

به طور مثال، هر شخصی که ژا دارد، می تواند در همین شبکه استفاده کند و برای خرید تجهیزات کارخانه اش یا خرید مواد اولیه مصرف کند، همچنین می تواند در مبادلات بیرونی به جای ارزهای جهان شمول با ژا پرداخت کند.

در واقع به نظر می رسد شما بستر سازی را انجام می دهید تا زمانی که نهادهای حکومتی شرایط لازم را ابلاغ کنند. حدس می زنید چه زمانی این بستر فراهم خواهد شد؟

این اتفاق می تواند راه حلی باشد که وقتی نهادهای حاکمیتی قواعد لازم را تنظیم کردند، ما زمان زیادی را برای ورود به بازار از دست ندهیم. البته پیش از این نیز،